

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χειμῶνι Ἀθηναῖοι τῷ πατρίῳ νόμῳ χρώ- 34
 30 μενοι δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο τῶν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ
 πρώτων ἀποθανόντων τρόπῳ τοιῷδε. τὰ μὲν ὅστᾳ προτί- 2

26 ἀπροσδοκῆτως C G 29 post χειμῶνι add. οἱ A B E F M
 31 πρώτων a, ut videtur (coni. Cobet) : πρώτου codd.

θενται τῶν ἀπογενομένων πρότῃτα σκηνὴν ποιήσαντες, καὶ
 3 ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἕκαστος ἦν τι βούληται· ἐπειδὴν δὲ ἡ
 ἐκφορὰ ἦ, λάρνακας κυπαρισσίας ἄγουσιν ἄμαξαι, φυλῆς
 ἐκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ τὰ ὄσῃα ἧς ἕκαστος ἦν φυλῆς.
 4 μία δὲ κλῖνῃ κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἳ ἂν
 4 μὴ εὐρεθῶσιν ἐς ἀναίρεσιν. ξυνεκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος
 καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, καὶ γυναῖκες ἀρείσιν αἱ προσήκουσαι
 5 ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι. τιθέασιν οὖν ἐς τὸ δημόσιον
 σῆμα, ὃ ἔστω ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστείου τῆς πόλεως,
 καὶ αἰεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων, πλήν γε
 10 τοὺς ἐν Μαραθῶνι· ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες
 6 αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν. ἐπειδὴν δὲ κρύψωσι γῆν,
 ἀνὴρ ἡρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὃς ἂν γνώμῃ τε δοκῇ μὴ
 ἀξύνετος εἶναι καὶ ἀξιῶσει προήκη, λέγει ἐπ' αὐτοῖς ἔπαινον
 7 τὸν πρέποντα· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται. ὦδε μὲν θάπτουσιν·
 15 καὶ διὰ παντὸς τοῦ πολέμου, ὅποτε ξυμβαίῃ αὐτοῖς, ἐχρῶντο
 8 τῷ νόμῳ. ἐπὶ δ' οὖν τοῖς πρώτοις τοῖσδε Περικλῆς ὁ Ξαν-
 θίππου ἡρέθη λέγειν. καὶ ἐπειδὴ καιρὸς ἐλάμβανε, προελθὼν
 ἀπὸ τοῦ σήματος ἐπὶ βῆμα ὑψηλὸν πεποιημένον, ὅπως ἀκού-
 20 οιο ὡς ἐπὶ πλείστον τοῦ ὄμιλου, ἔλεγε τοιάδε.

35 'Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν ἐνθάδε ἤδη εἰρηκότων ἐπαινοῦσι τὸν
 προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον τόνδε, ὡς καλὸν ἐπὶ τοῖς ἐκ
 τῶν πολέμων θαπτομένοις ἀγορεύεσθαι αὐτόν. ἐμοὶ δὲ
 ἀρκοῦν ἂν ἐδόκει εἶναι ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργῳ γενομένων
 25 ἔργῳ καὶ δηλοῦσθαι τὰς τιμάς, οἳα καὶ νῦν περὶ τὸν τάφον
 τόνδε δημοσίᾳ παρασκευασθέντα ὁρᾶτε, καὶ μὴ ἐν ἐνὶ ἀνδρὶ
 πολλῶν ἀρετὰς κινδυνεύεσθαι εἶ τε καὶ χεῖρον εἰπόντι πι-
 2 στευθῆναι. χαλεπὸν γὰρ τὸ μετρίως εἰπεῖν ἐν ᾧ μόλις καὶ
 ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας βεβαιούται. ὃ τε γὰρ ξυνειδῶς καὶ
 εὐνους ἀκροατῆς τάχ' ἂν τι ἐνδεεστέρως πρὸς ἃ βούλεται τε
 30 καὶ ἐπίσταται νομίσειε δηλοῦσθαι, ὃ τε ἄπειρος ἔστω ἃ καὶ

3 post ἄμαξαι add. δέκα Gertz 7 παρήσαν c(G) 18 καιρὸν AB
 21 οἱ . . . 24 ἀνδρῶν Π²⁰ post μὲν add. οὖν CG (in G erasum)
 εἰρηκότων ἤδη AB E F M 26 ἐν om. CG : habitus Π³

πλευράζεσθαι, διὰ φθόνου, εἴ τι ὑπὲρ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀκούοι.
 μέχρι γὰρ τοῦδε ἀνεκτοὶ οἱ ἔπαινοί εἰσι περὶ ἐτέρων λεγόμε-
 3 νοι, ἐς ὅσον ἂν καὶ αὐτὸς ἕκαστος οἴηται ἱκανὸς εἶναι
 δρᾶσαι τι ὧν ἠκουσεν· τῷ δὲ ὑπερβάλλουσι αὐτῶν φθοροῦντες
 5 ἤδη καὶ ἀπιστοῦσι. ἐπειδὴ δὲ τοῖς πάλαι οὕτως ἐδοκιμάσθη
 3 ταῦτα καλῶς ἔχειν, χρῆ καὶ ἐμὲ ἐπόμενον τῷ νόμῳ πειρᾶσθαι
 ὑμῶν τῆς ἐκάστου βουλήσεώς τε καὶ δόξης τυχεῖν ὡς ἐπὶ
 πλείστον.

'Ἀρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν προγόνων πρώτον· δίκαιον γὰρ
 36 αὐτοῖς καὶ πρέπον δὲ ἅμα ἐν τῷ τοιῷδε τὴν τιμὴν ταύτην
 10 τῆς μνήμης δίδοσθαι. τὴν γὰρ χώραν οἱ αὐτοὶ αἰεὶ οἰκοῦντες
 διαδοχῇ τῶν ἐπιγιγνομένων μέχρι τοῦδε ἔλευθέραν δι' ἀρετὴν
 παρέδωκαν. καὶ ἐκεῖνοί τε ἄξιοι ἐπαινοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ
 2 πατέρες ἡμῶν· κτησάμενοι γὰρ πρὸς οἷς ἐδέξαντο ὅσην
 15 ἔχομεν ἀρχὴν οὐκ ἀπόνως ἡμῖν τοῖς νῦν προσκατέλιπον.
 τὰ δὲ πλείω αὐτῆς αὐτοὶ ἡμεῖς οἶδε οἱ νῦν ἔτι ὄντες μάλιστα
 3 ἐν τῇ καθεστηκυίᾳ ἡλικίᾳ ἐπηξήσαμεν καὶ τὴν πόλιν τοῖς
 πᾶσι παρεσκευάσαμεν καὶ ἐς πόλεμον καὶ ἐς εἰρήνην ἀνταρ-
 4 κεστάτην. ὧν ἐγὼ τὰ μὲν κατὰ πολέμους ἔργα, οἷς ἕκαστα
 20 ἐκτήθη, ἢ εἴ τι αὐτοὶ ἢ οἱ πατέρες ἡμῶν βάρβαρον ἢ Ἑλληνα
 πολέμιον ἐπιόντα προθύμως ἡμυνάμεθα, μακρηγορεῖν ἐν εἰ-
 δόσιν οὐ βουλόμενος ἐάσω· ἀπὸ δὲ οἷας τε ἐπιτηδεύσεως
 ἤλθομεν ἐπ' αὐτὰ καὶ μεθ' οἷας πολιτείας καὶ τρόπων ἐξ
 οἷων μεγάλα ἐγένετο, ταῦτα δηλώσας πρώτον εἶμι καὶ ἐπὶ
 25 τὸν τῶνδε ἔπαινον, νομίζων ἐπὶ τε τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἀπρεπῆ
 λεχθῆναι αὐτὰ καὶ τὸν πάντα ὄμιλον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων
 ξύμφορον εἶναι ἐπακοῦσαι αὐτῶν.

'Χρώμεθα γὰρ πολιτεία οὐ ζηλοῦσιν τοὺς τῶν πέλας
 37 νόμους, παράδειγμα δὲ μᾶλλον αὐτοὶ ὄντες τισὶν ἢ μιμού-
 30 μενοι ἐτέρους. καὶ ὄνομα μὲν διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους ἄλλ'

1 εἰνατοῦ AB E F M 4 αὐτῶν E F M : αὐτὸν cett. 11 αἰεὶ οἱ
 αὐτοὶ AB E F M 21 πολέμιον Haase : πόλεμον codd. : secl. Dobree
 23 ἦλθον AB F M Dion. Hal. 27 αὐτῶν ἐπακοῦσαι AB E F M
 29 τινὶ AB E F M

ἐς πλείονας οἰκῆν δημοκρατία κέκληται· μέτεστι δὲ κατὰ
 μὲν τοὺς νόμους πρὸς τὰ ἴδια διάφορα πᾶσι τὸ ἴσον, κατὰ
 δὲ τὴν ἀξίωσιν, ὡς ἕκαστος ἐν τῷ εὐδοκίμῳ, οὐκ ἀπὸ μέρους
 τὸ πλεόν ἐς τὰ κοινὰ ἢ ἀπ' ἀρετῆς προτιμᾶται, οὐδ' αὖ
 2 κατὰ πέναν, ἔχων γέ τι ἀγαθὸν δρᾶσαι τὴν πόλιν, ἀξιώ-
 3 ματος ἀφανείᾳ κεκώλυται. ἐλευθέρως δὲ τὰ τε πρὸς τὸ
 κοινὸν πολιτεύομεν καὶ ἐς τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν καθ'
 ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων ὑποψίαν, οὐ δι' ὀργῆς τὸν πέλας, εἰ
 καθ' ἡδονὴν τι δρᾶ, ἔχοντες, οὐδὲ ἀζημίους μὲν, λυπηρὰς δὲ
 3 τῆ ὄψει ἀχθηδόνως προστιθέμενοι. ἀνεπαχθῶς δὲ τὰ ἴδια 10
 προσομιλοῦντες τὰ δημόσια διὰ δέος μάλιστα οὐ παρανο-
 μοῦμεν, τῶν τε αἰεὶ ἐν ἀρχῇ ὄντων ἀκροάσει καὶ τῶν νόμων,
 καὶ μάλιστα αὐτῶν ὅσοι τε ἐπ' ὠφελίᾳ τῶν ἀδικουμένων
 κεύνται καὶ ὅσοι ἀγραφοὶ ὄντες αἰσχύνην ὁμολογουμένην
 φέρουσι. 15

38 'Καὶ μὴν καὶ τῶν πόνων πλείστας ἀναπαύλας τῆ γνώμη
 ἐπορισάμεθα, ἀγῶσι μὲν γε καὶ θυσίαις διητησίαις νομίζοντες,
 ἰδίαις δὲ κατασκευαῖς εὐπρεπέσι, ὧν καθ' ἡμέραν ἢ τέρψις
 2 τὸ λυπηρὸν ἐκπλήσσει. ἐπεσέρχεται δὲ διὰ μέγεθος τῆς
 πόλεως ἐκ πάσης γῆς τὰ πάντα, καὶ ξυμβαίνει ἡμῖν μηδὲν 20
 οἰκειοτέρα τῆ ἀπολαύσει τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γιγνόμενα καρποῦ-
 σθαι ἢ καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

39 'Διαφέροντες δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν
 ἐναντίων τοιούδε. τὴν τε γὰρ πόλιν κοινῇ παρέχομεν, καὶ
 οὐκ ἔστω ὅτε ξηνηλασίαι ἀπειρογόμεν τινα ἢ μαθήματος ἢ 25
 θεάματος, ὃ μὴ κρυφθὲν ἂν τις τῶν πολεμίων ἰδὼν ὠφελι-
 θεΐη, πιστεύοντες οὐ ταῖς παρασκευαῖς τὸ πλεόν καὶ ἀπάταις
 ἢ τῷ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐς τὰ ἔργα εὐψύχῳ· καὶ ἐν ταῖς
 παιδείαις οἱ μὲν ἐπιπόνῳ ἀσκήσει εὐθὺς νέοι ὄντες τὸ ἀν-
 30 δρείον μετέρχονται, ἡμεῖς δὲ ἀνεμῆνως διαιτώμενοι οὐδὲν 30
 2 ἡσσαν ἐπὶ τοῖς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν. τεκμήριον

1 οἰκῆν] ἦκειν suprascr. c G 4 τὰ πλεόν C G 5 γέ Reiske :
 δέ codd. 9 δρᾶ τι Π⁸ 30 διαιτώμεθα Π⁸ 31 κινδύνους ἰσοπαλεῖς
 Usener τεκμήριον . . c. 42. 3 ἄλλα suppl. m fol. xl

δέ· οὔτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἑαυτούς, μεθ' ἀπάντων δὲ
 ἐς τὴν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι, τὴν τε τῶν πέλας αὐτοὶ
 ἐπελθόντες οὐ χαλεπῶς ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ τοὺς περὶ τῶν
 οἰκείων ἀμυνομένους μαχόμενοι τὰ πλείω κρατοῦμεν. ἀθρόα 3
 5 τε τῆ δυνάμει ἡμῶν οὐδεὶς πω πολέμιος ἐνέτυχε διὰ τὴν τοῦ
 ναυτικοῦ τε ἅμα ἐπιμέλειαν καὶ τὴν ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πολλὰ
 ἡμῶν αὐτῶν ἐπίπεμψιν· ἦν δὲ που μορίῳ τινὶ προσμείξωσι,
 κρατήσαντές τέ τινας ἡμῶν πάντας ἀυχοῦσιν ἀπεῶσθαι καὶ
 νικηθέντες ὑφ' ἀπάντων ἡσσησθαι. καίτοι εἰ βραθυμίᾳ μάλ- 4
 10 λον ἢ πόνων μελέτῃ καὶ μὴ μετὰ νόμων τὸ πλεόν ἢ τρόπων
 ἀνδρείας ἐθέλομεν κινδυνεύειν, περιγίγνεται ἡμῖν τοῖς τε
 μέλλουσιν ἀλγεῶσι μὴ προκάνειν, καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι
 μὴ ἀτολμοτέρους τῶν αἰεὶ μοχθούτων φαίνεσθαι, καὶ ἐν
 τε τούτοις τὴν πόλιν ἀξίαν εἶναι θαυμάζεσθαι καὶ ἔτι ἐν
 15 ἄλλοις.

'Φιλοκαλοῦμέν τε γὰρ μετ' εὐτελείας καὶ φιλοσοφοῦμεν 40
 ἄνευ μαλακίας· πλοῦτῳ τε ἔργον μᾶλλον καιρῷ ἢ λόγου
 κόμπῳ χρώμεθα, καὶ τὸ πένεσθαι οὐκ ὁμολογεῖν τινὶ αἰσχρόν,
 ἀλλὰ μὴ διαφεύγωμεν ἔργῳ αἰσχίον. ἐνι τε τοῖς αὐτοῖς οἰκείων 2
 20 ἅμα καὶ πολιτικῶν ἐπιμέλεια, καὶ ἐτέροις πρὸς ἔργα τετραμ-
 μένοις τὰ πολιτικὰ μὴ ἐνδεῶς γινώσκειν· μόνον γὰρ τὸν τε
 μηδὲν τῶνδε μετέχοντα οὐκ ἀπράγμονα, ἀλλ' ἀχρεῖον νομί-
 ζομεν, καὶ οἱ αὐτοὶ ἦτοι κρίνομεν γε ἢ ἐνθυμούμεθα ὀρθῶς
 τὰ πράγματα, οὐ τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις βλάβην ἡγούμενοι,
 25 ἀλλὰ μὴ προδιδαχθῆναι μᾶλλον λόγῳ πρότερον ἢ ἐπὶ ἃ δεῖ
 ἔργῳ ἐλθεῖν. διαφερόντως γὰρ δὴ καὶ τὸδε ἔχομεν ὥστε 3
 3 τολμᾶν τε οἱ αὐτοὶ μάλιστα καὶ περὶ ὧν ἐπιχειρήσομεν
 ἐκλογίζεσθαι· ὃ τοῖς ἄλλοις ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς
 δὲ ὄκνον φέρει. κράτιστοι δ' ἂν τὴν ψυχὴν δικαίως κριθεῖεν

1 ἑαυτούς] per se tantum Valla : ἐκάστους codd. μετὰ πάντων
 A B E F 8 τέ om. C G 11 ἐθέλομεν A B E F Dion. Hal.
 13 ἀτολμοτέρους f suprascr. G Dion. Hal. 16 τε om. A B F 19 ἐνι]
 ἐν A B E F Π⁸ 20 ἐτέροις] ἕτερα Classen : ἐτέροις ἕτερα Richards
 23 οἱ om. A B E F Π⁸ 27 οἱ om. Π⁸ 29 τὴν om. C Stobaeus

οὐκ ἄρα τὰ τε δεινὰ καὶ ἡδέα σαφέστατα γινώσκοντες καὶ διὰ
 4 ταῦτα μὴ ἀποτρεπόμενοι ἐκ τῶν κινδύνων. καὶ τὰ ἐς ἀρε-
 τὴν ἐνητιώμεθα τοῖς πολλοῖς· οὐ γὰρ πάσχοντες εὖ, ἀλλὰ
 δρώντες κτώμεθα τοὺς φίλους. βεβαιώτερος δὲ ὁ δράσας
 τὴν χάριον ὥστε ὀφειλομένην δι' εὐνοίας ᾧ δέδωκε σφύζειν· 5
 ὁ δὲ ἀποφείλων ἀμβλύτερος, εἰδὼς οὐκ ἐς χάριον, ἀλλ' ἐς
 5 ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώσων. καὶ μόνοι οὐ τοῦ ζυμφέ-
 ρουτος μᾶλλον λογισμῷ ἢ τῆς ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδεῶς
 τῶν ὠφελούμενων.

41 'Ξυνελών τε λέγω τὴν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος 10
 παιδεύσω εἶναι καὶ καθ' ἕκαστον δοκεῖν ἂν μοι τὸν αὐτὸν
 ἄνδρα παρ' ἡμῶν ἐπὶ πλείστ' ἂν εἶδη καὶ μετὰ χαρίτων
 2 μάλιστ' ἂν εὐτραπέλως τὸ σῶμα αὐταρκες παρέχεσθαι. καὶ
 ὡς οὐ λόγων ἐν τῷ παρόντι κόμπος τάδε μᾶλλον ἢ ἔργων
 ἐστὶν ἀλήθεια, αὐτὴ ἡ δύναμις τῆς πόλεως, ἣν ἀπὸ τῶνδε 15
 3 τῶν τρόπων ἐκτησάμεθα, σημαίνει. μόνῃ γὰρ τῶν νῦν
 ἀκοῆς κρείσσων ἐς πείραν ἔρχεται, καὶ μόνῃ οὔτε τῷ πολε-
 μίῳ ἐπελθόντι ἀγανάκτησιν ἔχει ὑφ' οἷον κακοπαθεῖ οὔτε
 4 τῷ ὑπὲρ ἀπὸ κατὰ μὲν ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίων ἄρχεται. μετὰ
 μεγάλων δὲ σημείων καὶ οὐ δὴ τοι ἀμάρτυρόν γε τὴν δύναμιν 20
 παρασχομένοι τοῖς τε νῦν καὶ τοῖς ἔπειτα θαυμασθησόμεθα,
 καὶ οὐδὲν προσδεόμενοι οὔτε Ὀμήρου ἐπαιπέτον οὔτε ὅστις
 ἔπεισι μὲν τὸ αὐτίκα τέρψει, τῶν δ' ἔργων τὴν ὑπόνοιαν ἢ
 ἀλήθειαν βλάψει, ἀλλὰ πᾶσαν μὲν θάλασσαν καὶ γῆν ἐσβατόν
 τῇ ἡμετέρᾳ τόλμῃ καταναγκάσαντες γενέσθαι, πανταχοῦ δὲ 25
 5 μνημεῖα κακῶν τε κάγαθῶν ἀΐδια ζυγκατοικίσαντες. περὶ
 τοιαύτης οὖν πόλεως οἶδε τε γενναίως δικαιούντες μὴ ἀφαι-
 ρεθῆναι αὐτὴν μαχομένοι ἐτελεύτησαν, καὶ τῶν λειπομένων
 πάντα τιὰ ἐκὸς ἐθέλειν ὑπὲρ αὐτῆς κάμνειν.

42 'Δι' ὃ δὴ καὶ ἐμήκυνα τὰ περὶ τῆς πόλεως, διδασκαλίαν 30
 τε ποιούμενος μὴ περὶ ἴσου ἡμῶν εἶναι τὸν ἀγῶνα καὶ οἷς

3 ἐνητιώμεθα Rutherford: ἡναντιώμεθα codd.: ἡντιώμεθα Hesychius
 12 ἡμῶν Cobet 15 αὐτῆ C (G) 22 καὶ secl. Krüger
 26 ἀΐδια] ἰδία A B E F

τῶνδε μὴδὲν ὑπάρχει ὁμοίως, καὶ τὴν εὐλογίαν ἅμα ἐφ' οἷς
 νῦν λέγω φανεράν σημείοις καθιστάς. καὶ εἴρηται αὐτῆς 2
 τὰ μέγιστα· ἂ γὰρ τὴν πόλιν ἕμνησα, αἱ τῶνδε καὶ τῶν
 τοιῶνδε ἀρεταὶ ἐκόσμησαν, καὶ οὐκ ἂν πολλοῖς τῶν Ἑλλη-
 5 νων ἰσόρροπος ὥσπερ τῶνδε ὁ λόγος τῶν ἔργων φανείη.
 δοκεῖ δέ μοι δηλοῦν ἄνδρὸς ἀρετὴν πρώτην τε μνηύουσα καὶ
 τελευταία βεβαιούσα ἢ νῦν τῶνδε καταστροφῆ. καὶ γὰρ 3
 τοῖς τᾶλλα χεῖροσι δίκαιον τὴν ἐς τοὺς πολέμους ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος ἀνδραγαθίαν προτιθεσθαι· ἀγαθῷ γὰρ κακὸν ἀφανί-
 10 σαυτες κοινῶς μᾶλλον ὠφέλησαν ἢ ἐκ τῶν ἰδίων ἔβλαψαν.
 τῶνδε δὲ οὔτε πλοῦτου τις τὴν ἔτι ἀπόλαυσιν προτιμήσας 4
 ἐμαλακίσθη οὔτε πειρίας ἐλπίδι, ὡς κὰν ἔτι διαφυγὼν αὐτὴν
 πλουτήσκειν, ἀναβολὴν τοῦ δεινοῦ ἐποιήσατο· τὴν δὲ τῶν
 ἐναντίων τιμωρίαν ποθειωτέραν αὐτῶν λαβόντες καὶ κινδύ-
 15 νων ἅμα τόνδε κάλλιστον νομίσαντες ἐβουλήθησαν μετ'
 αὐτοῦ τοὺς μὲν τιμωρεῖσθαι, τῶν δὲ ἐφίεσθαι, ἐλπίδι μὲν
 τὸ ἀφανὲς τοῦ κατορθώσεω ἐπιτρέψαντες, ἔργῳ δὲ περὶ τοῦ
 ἤδη ὀρωμένου σφίσι αὐτοῖς ἀξιούντες πεποιθέναι, καὶ ἐν
 αὐτῷ τῷ ἀμύνεσθαι καὶ παθεῖν μᾶλλον ἡγησάμενοι ἢ [τὸ] 20
 ἐνδόντες σφύζεσθαι, τὸ μὲν αἰσχροῦ τοῦ λόγου ἔφυγον, τὸ δ'
 ἔργον τῷ σώματι ὑπέμειναν καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης
 ἅμα ἀκμῇ τῆς δόξης μᾶλλον ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν.

'Καὶ οἶδε μὲν προσηκόντως τῇ πόλει τοιοῦδε ἐγένοντο· 43
 τοὺς δὲ λοιποὺς χρὴ ἀσφαλεστέραν μὲν εὐχεσθαι, ἀτολμο-
 25 τέραν δὲ μὴδὲν ἀξιούν τὴν ἐς τοὺς πολεμίους διάνοιαν ἔχειν,
 σκοποῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφελίαν, ἣν ἂν τις πρὸς
 οὐδὲν χεῖρον αὐτοῦς ὑμᾶς εἰδόμενος μηχανοῖ, λέγων ὅσα ἐν
 τῷ τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι ἀγαθὰ ἔνεστιν, ἀλλὰ μᾶλλον
 τὴν τῆς πόλεως δύναμιν καθ' ἡμέραν ἔργῳ θεωμένους καὶ 30
 ἔραστὰς γιγνομένους αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑμῶν μεγάλη δόξῃ εἶναι,

5 τῷ ἔργῳ Dobree 11 πλοῦτος A B E F M 16 ἀφίεσθαι
 Porpo 19 τῷ C G: τὸ cett. Schol. μᾶλλον] κάλλιον Dobree
 τὸ om. Dion. Hal. 25 πολέμους C (G) 26 post ἂν add. τί
 Krüger

ἐνθυμουμένους ὅτι τολμῶντες καὶ γινώσκοντες τὰ δέοντα
 καὶ ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχνόμενοι ἄνδρες αὐτὰ ἐκτίσαντο, καὶ
 ὁπότε καὶ πείρα του σφαλῆεν, οὐκ οὖν καὶ τὴν πόλιν γε τῆς
 σφετέρας ἀρετῆς ἀξιοῦντες στερίσκω, κάλλιστον δὲ ἔρανον
 2 αὐτῇ προῖέμενοι. κοινῇ γὰρ τὰ σώματα διδόντες ἰδίᾳ τὸν 5
 ἀγῆρων ἔπαινον ἐλάμβανον καὶ τὸν τάφον ἐπισημότατον,
 οὐκ ἐν ᾧ κείνται μᾶλλον, ἀλλ' ἐν ᾧ ἢ δόξα αὐτῶν παρὰ τῷ
 3 ἐντυχόντι αἰεὶ καὶ λόγον καὶ ἔργον καιρῷ ἀλείμνητος κατα-
 στήλων μόνον ἐν τῇ οἰκείᾳ σημαίνει ἐπιγραφῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν 10
 τῇ μὴ προσηκούσῃ ἀγραφῷ μνήμη παρ' ἐκάστῳ τῆς γνώμης
 4 μᾶλλον ἢ τοῦ ἔργου ἐνδιδαιτᾶται. οὗς νῦν ὑμεῖς ζηλώσωσθε
 καὶ τὸ εὐδαίμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δ' ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον
 5 κρίναντες μὴ περιορᾶσθε τοὺς πολεμικοὺς κωδύνους. οὐ
 γὰρ οἱ κακοπραγούντες δικαιοτέρον ἀφειδοῖεν ἂν τοῦ βίου, 15
 οἷς ἐλπίς οὐκ ἔστω ἀγαθοῦ, ἀλλ' οἷς ἢ ἐναντία μεταβολῇ
 ἐν τῷ ζῆν ἔτι κωδυνεύεται καὶ ἐν οἷς μάλιστα μεγάλα τὰ
 6 διαφέρουσα, ἦν τι πταίσωσω. ἀλγεωτοτέρα γὰρ ἀνδρὶ γε
 φρόνημα ἔχοντι ἢ μετὰ τοῦ [ἐν τῷ] μαλακισθῆναι κάκωσις ἢ
 ὁ μετὰ ῥώμης καὶ κοινῆς ἐλπίδος ἅμα γινόμενος ἀναίσθητος 20
 θάνατος.
 44 ' Δι' ὅπερ καὶ τοὺς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρεστε, οὐκ
 ὀλοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμυθίσομαι. ἐν πολυτρόποις γὰρ
 ξυμφοραῖς ἐπίστανται τραφέντες· τὸ δ' εὐτυχές, οἷ ἂν τῆς
 εὐπρεπεστάτης λάχωσιν, ὥσπερ οἶδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς 25
 δὲ λύπης, καὶ οἷς ἐνευδαίμωνῆσαι τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐν-
 2 τελευτῆσαι ξυμεμετρήθη. χαλεπὸν μὲν οὖν οἶδα πείθειν ὄν,
 ὦν καὶ πολλὰκις ἐξέτε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐτυχίαις, αἷς
 ποτὲ καὶ αὐτοὶ ἠγάλλεσθε· καὶ λύπη οὐχ ὦν ἂν τις μὴ
 πειρασάμενος ἀγαθῶν στερίσκηται, ἀλλ' οὐ ἂν ἐθαῖ γενό- 30
 3 μενος ἀφαιρεθῇ. καρτερεῖν δὲ χρῆ καὶ ἄλλων παίδων ἐλπίδι,

7 ἀλλ' ἢ CG 16 ἔστ' ABEFM 19 ἐν τῷ secl.
 Bredow: ἐν τῷ μετὰ τοῦ ABEFM 20 ἅμα τε γινόμενος
 καὶ CG 30 πειρασάμενος g: πειρασόμενος codd.

οἷς ἔτι ἡλικία τέκνωσιν ποιεῖσθαι· ἰδίᾳ τε γὰρ τῶν οὐκ
 ὄντων λήθη οἱ ἐπιγιγνόμενοί τισιν ἔσονται, καὶ τῇ πόλει
 διχόθεν, ἐκ τε τοῦ μὴ ἐρημοῦσθαι καὶ ἀσφαλείᾳ, ξυνοίσει
 οὐ γὰρ οἶόν τε ἴσον τι ἢ δίκαιον βουλευέσθαι οἷ ἂν μὴ καὶ
 5 παῖδας ἐκ τοῦ ὁμοίου παραβαλλόμενοι κωδυνεύωσω. ὅσοι 4
 δ' αὖ παρηβήκατε, τόν τε πλέονα κέρδος ὄν ἠτυχεῖτε βίον
 ἠγεῖσθε καὶ τόνδε βραχὺν ἔσεσθαι, καὶ τῇ τῶνδε εὐκλείᾳ
 κουφίξεσθε. τὸ γὰρ φιλότιμον ἀγῆρων μόνον, καὶ οὐκ ἐν
 τῷ ἀχρείῳ τῆς ἡλικίας τὸ κερδαίνεω, ὥσπερ τιμές φασι,
 10 μᾶλλον τέρπει, ἀλλὰ τὸ τιμᾶσθαι. παισὶ δ' αὖ ὅσοι τῶνδε 45
 πάρεστε ἢ ἀδελφοῖς ὀρώ μέγα τὸν ἀγῶνα (τὸν γὰρ οὐκ
 ὄντα ἅπας εἶωθεν ἐπαινεῖν), καὶ μόλις ἂν καθ' ὑπερβολὴν
 ἀρετῆς οὐχ ὁμοιοί, ἀλλ' ὀλίγῳ χείρους κριθεῖτε. φθόνος
 γὰρ τοῖς ζῶσι πρὸς τὸ ἀντίπαλον, τὸ δὲ μὴ ἐμποδῶν ἀνατα-
 15 γωνίστῳ εὐνοία τετλήμηται. εἰ δέ με δεῖ καὶ γυναικείας τι 2
 ἀρετῆς, ὅσοι νῦν ἐν χηρείᾳ ἔσονται, μνησθῆναι, βραχεῖα
 παραυέσει ἅπαν σημανῶ. τῆς τε γὰρ ὑπαρχούσης φύσεως
 μὴ χείροσι γενέσθαι ὑμῶν μεγάλη ἢ δόξα καὶ ἡς ἂν ἐπ'
 ἐλάχιστον ἀρετῆς πέρι ἢ ψόγου ἐν τοῖς ἄρσεσι κλέος ἦ.
 20 ' Εἴρηται καὶ ἐμοὶ λόγῳ κατὰ τὸν νόμον ὅσα εἶχον πρόσ- 46
 φορα, καὶ ἔργῳ οἱ θαπτόμενοι τὰ μὲν ἤδη κεκόσμηται, τὰ
 δὲ αὐτῶν τοὺς παῖδας τὸ ἀπὸ τοῦδε δημοσία ἢ πόλις μέχρι
 ἡβης θρέψει, ὠφέλιμον στέφανον τοῖσδε τε καὶ τοῖς λειπο-
 μένοις τῶν τοιῶνδε ἀγῶνων προτιθεῖσα· ἄθλα γὰρ οἷς κείται
 25 ἀρετῆς μέγιστα, τοῖς δὲ καὶ ἄνδρες ἄριστοι πολιτεύουσιν.
 νῦν δὲ ἀπολοφυράμενοι ὄν προσήκει ἐκάστῳ ἅπιτε.' 2
 Τοιοῦδε μὲν ὁ τάφος ἐγένετο ἐν τῷ χεῖμῶνι τούτῳ· καὶ 47
 διελθόντος αὐτοῦ πρῶτον ἔτος τοῦ πολέμου τοῦδε ἐτελεύτα.
 τοῦ δὲ θέρους εὐθὺς ἀρχομένου Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμ- 2
 30 μαχοὶ τὰ δύο μέρη ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον ἐσέβαλον ἐς τὴν

I τὲ (sic) γὰρ M: γὰρ τε cett. 4 καὶ μὴ ABEF 12 πᾶς
 C(G) 14 prius τὸ] τὸν CE(G) 22 τὸ] τὰ ABEFM 24
 προστιθεῖσα CG 26 ἕκαστος ABEFGM ἀποχωρεῖτε ABEFM
 28 τῷ πολέμῳ τούτῳ G τούδε] τούτου C γρ. G